

Onderwerp: Reactie op de Havenvisie 2050 Van: wijkraden Kleine Kernen en Hoogvliet Datum: 3 december 2025
--

De dorpsraden van Hoek van Holland en Rozenburg en de wijkraden van Heijplaat, Pernis en Hoogvliet maken graag gebruik van de mogelijkheid hun gezamenlijke visie te geven op de concept Havenvisie 2050 van de gemeente Rotterdam. Wij lichten deze graag toe in de Commissie Mobiliteit, Haven, Economie en Klimaat (MHEK), gepland op 10 december 2025, waarin het concept zal worden besproken.

Onze reactie bestaat uit een algemeen deel en een meer gedetailleerde reactie per Kleine Kern en Hoogvliet (als bijlagen Hoek van Holland, Hoogvliet, Rozenburg, Heijplaat en Pernis).

ALGEMENE REACTIE

Wij onderschrijven in algemene zin de positieve, optimistische visie op de toekomst van de haven. De ontwikkeling naar een haven, gebaseerd op duurzame energie en circulaire economie biedt ook kansen voor de ontwikkeling van de Kleine Kernen en Hoogvliet. Vitale groene kernen zijn onlosmakelijk verbonden met een duurzame haven en de ontwikkeling van haven en Kleine Kernen kan en moet gelijk op gaan. De Kleine Kernen en Hoogvliet kunnen aantrekkelijke woon- en recreatie locaties zijn voor de bewoners en werknemers van de toekomst.

Tegelijkertijd mag de ontwikkeling van de Kleine Kernen en Hoogvliet niet alleen afhankelijk zijn van de transitie van de haven. Als, zoals de afgelopen jaren, de ontwikkeling stopt en bedrijven moeten sluiten en investeringen uitstellen, zal de verdere ontwikkeling van de Kleine Kernen en Hoogvliet wel door moeten kunnen gaan.

Wij missen de samenhang van de Havenvisie 2050 met andere relevante onderwerpen, zoals de uitwerking van de NOVEX en de uitvoering van de Natuurvisie van het Havenbedrijf (volgens website publicatiedatum 29 oktober 2025).

Wij zien nu dat, mede door de stagnatie van de economie in de haven, de leefbaarheid van de kleine kernen onder druk staat. Door schaarste aan voldoende betaalbare woningen, vindt "verkamering" plaats waardoor de kwaliteit van de woonomgeving onder druk staat. In lijn met de Havenvisie 2050 willen de Kleine Kernen en Hoogvliet inzetten op een kwalitatief hoogwaardig (woon)klimaat, inclusief goede bereikbaarheid en voldoende groen in en om de woonkernen.

Hierbij hoort ook het verder terugdringen van de milieubelasting, zoals geluid, emissies naar de lucht, water en bodem en de omgevingsveiligheid. De transitie van de haven biedt kansen om de meest risicovolle activiteiten en overlastgevende bedrijven een locatie te geven die voldoende afstand houdt tot de woonomgeving. Dit vereist een actief beleid van Gemeente Rotterdam, Provincie Zuid-Holland en Havenbedrijf.

De verandering van klimaat zal grote invloed hebben op de waterkwantiteit en -kwaliteit. Omdat de Kleine Kernen en de bedrijven in de haven één gebied vormen zal een

gezamenlijke aanpak nodig zijn. De zeespiegelstijging en consequenties daarvan voor het gehele gebied vereist een lange termijn aanpak die nu nog ontbreekt.

Wij zijn blij met de open benadering van de Havenvisie 2050 en zijn voorstander van de brede dialoog die wordt beschreven in de Havenvisie. Wij blijven graag in gesprek met de Gemeente Rotterdam, Havenbedrijf en andere stakeholders. De aanpak zoals die nu wordt gevolgd, inclusief een wethouder voor Kleine Kernen en Hoogvliet in het college van BenW, zetten wij graag voort.

Wij vragen u om de ontwikkeling van de Kleine Kernen en Hoogvliet een onlosmakelijk onderdeel van de Havenvisie en de uitwerking daarvan te laten zijn. Daarbij moeten meer scenario's aan bod komen dan nu beschreven. De scenario's moeten nader onderzocht worden op de consequenties voor de Kleine Kernen en Hoogvliet.

De groei naar vitale Kleine Kernen en Hoogvliet vraagt om concrete acties waaronder:

- Een hoogwaardig woonklimaat waarvoor "verkamering" moet worden gestopt door nieuwe regelgeving van de gemeente en zonodig het Rijk;
- Actief ruimtelijk beleid van gemeente en Havenbedrijf gericht op meer afstand tussen risicovolle activiteiten en overlastgevende bedrijven en de woonbebouwing;
- Meer groen in en rond de Kleine Kernen en Hoogvliet, onder andere door uitvoering en monitoring van de Natuurvisie;
- Meer samenhang in de besluitvorming rondom de Havenvisie en NOVEX;
- Beschrijven van alternatieve scenario's, elk voorzien van een eigen risicoanalyse en risico-mitigerende maatregelen;
- Een integrale aanpak voor klimaatadaptie voor het havengebied inclusief de woonkernen.

Deze reactie is opgesteld door de werkgroep NOVEX namens de Kleine Kernen en Hoogvliet gezamenlijk. In de afzonderlijke kernen spelen ook specifieke punten die in de bijlagen zijn opgenomen. Wij gaan graag gezamenlijk en afzonderlijk in gesprek over de voor ons relevante onderwerpen.

Namens de gezamenlijke Wijk-en Dorpsraden van,

Hoek van Holland
Pernis
Heijplaat
Hoogvliet
Rozenburg

Ook de dorpsraad Hoek van Holland geeft via deze weg haar visie als aanvulling op de havenvisie Rotterdam. De gebiedsvisie van Hoek van Holland is up to date en wordt gebruikt als leidraad bij ontwikkelingen in hun dorp en leefomgeving.

Rotterdam en de haven erkennen de bijzondere ligging van Hoek van Holland aan de noordkant van de haven. Gezamenlijk trekken zij op om goede burens te zijn. Hierbij staat de aantrekkelijke gezonde leefomgeving voorop waarbij innovatief gekeken wordt hoe de ontwikkelingen van de haven en het wonen in het dorp samen kunnen gaan.

Er is een dalende lijn ingezet als het gaat om geluidshinder-trillingen en de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen, zodat er uiteindelijk een aanvaardbaar niveau wordt bereikt voor de bewoners.

De grote bijdrage die het dorp levert voor de energiecongestie zorgt ook voor het op niveau houden van de energiebehoefte van het dorp.

De verwachte waterstijging door onder andere klimaatverandering is in kaart gebracht en de bedreiging wordt aangepakt. Ook is er dan een antwoord op de vraag hoe het functioneren van de stormvloedkering daarbij helpen kan of aangepast moet worden. De waterkwaliteit wordt gemonitord om invasieve exoten te weren.

Hoek van Holland krijgt daarbij een kenniscentrum dat van grote waarde is voor de internationale kennis over watermanagement en energietransitie. Er is een kenniscentrum voor studenten.

De problematiek van stikstof is opgelost en Hoek van Holland is gegroeid tot 17.500 inwoners. Kleinschalige hoogwaardige werkgelegenheid is toegenomen om de ontwikkelingen uit de haven te ondersteunen.

Er is een unieke EYECATCHER om de entree van de wereldhaven te benadrukken. Bezoekers kunnen overnachten in hotels om zo toeristisch Hoek van Holland en de haven te laten samensmelten.

De golfbreker (pier genoemd) heeft inmiddels een dubbelfunctie golfbreker en uniek bezoekerspunt in Hoek van Holland om haven en strand op veilige wijze te beleven.

Kansen te over maar leefbaarheid van het dorp is niet ten koste van de havenvisie gegaan. Gezamenlijk trekken zij op om te komen tot een hoogwaardige toekomstbestendige haven en een hoogwaardig kleinschalig Hoek van Holland dat op de kaart wordt gezet om te tonen hoe men in deze wereld hiermee om dient te gaan.

Namens de dorpsraad

Naast bovenstaande gedeelde reactie wil de dorpsraad Rozenburg nog (extra) aandacht vragen voor onderstaande punten:

- Zoetwater is een schaars goed; zeker in de toekomst. Technologie zoals amoniakkrakers kunnen niet onbeperkt gebruikmaken van zoet water, bijvoorbeeld uit het Brielse meer.
- (Geluids)overlast van bedrijven rondom ons dorp, met name in de nacht, dient tegengegaan te worden. Ook op het braakliggende terrein rondom de AVR kan geen overlast gevend bedrijf meer gevestigd worden.
- Er moet duidelijkheid komen over de leidingen en kabels in de ondergrond van de Landtong.
- Verkamering voor migranten die in de haven werken moet zoveel mogelijk worden tegengegaan; voor hen moet degelijke en betaalbare woningen gerealiseerd worden. Dit om de vitaliteit van ons dorp(scentrum) in stand te houden.

De wijkraad Hoogvliet onderschrijft de ambitie van de Havenvisie 2050 voor de Kleine Kernen en Hoogvliet om te komen tot het meest duurzame haven- en industriecomplex ter wereld, in balans met de leefomgeving en met oog voor brede welvaart. Hoogvliet is daarbij een onmisbare schakel: een wijk met een sterke historische band met de haven, maar ook met eigen maatschappelijke en ruimtelijke opgaven.

Hoogvliet is een wijk met grote sociale veerkracht, maar ook met groeiende kwetsbaarheden. In enkele deelwijken van Hoogvliet staat de leefbaarheid al langere tijd onder druk. Bewoners ervaren toenemende druk op sociale samenhang door vergrijzing, verkamering, armoede en een tekort aan passende voorzieningen voor jongeren en gezinnen. Hoogvliet kent een sterke gemeenschap die zich inzet voor elkaar, maar de kloof tussen bewoners met verschillende inkomens, achtergronden en kansen wordt groter. De energietransitie en woningverduurzaming bieden mogelijkheden om ook de sociale structuur te versterken mits bewoners actief worden betrokken bij de uitvoering en hun stem serieus wordt meegenomen in het beleid.

Wij zien kansen om de haven- en energietransitie te koppelen aan een brede versterking van de leefomgeving in Hoogvliet, maar dat vraagt om concrete investeringen en bestuurlijke keuzes.

De wijkraad vraagt de gemeente Rotterdam en het Havenbedrijf om de volgende punten expliciet op te nemen in de verdere uitwerking van de Havenvisie en de NOVEX- agenda:

Leefbaarheid, sociale cohesie en infrastructuur

1. Een structureel sociaal programma voor de kwetsbare deelwijken, gericht op gezondheid, participatie en ontmoeting
 - introductie NPRZ project in Hoogvliet;
2. Herintroductie van een jeugdhonk of soos als veilige plek voor jongeren;
 - jeugdhonk of soos;
3. Een ontmoetingsplek voor ouderen in het centrum van Hoogvliet;
 - soos voor ouderen;
4. Meer wijkgerichte activiteiten en buurtinitiatieven om de verbinding tussen bewoners te versterken;
5. Meer vergroening van geheel Hoogvliet;
6. Meer recreatie mogelijkheden rond de Heerlijkheid inclusief voorzieningen:
 - zwemmen, sport en buurtbarbecues.

Lokale economie, arbeid en onderwijs

1. Meer aandacht voor leegloop winkelveorzieningen ter versterking van de lokale economie en leef kwaliteit.
 - behoud en versterking van de lokale economie;
 - ruimte voor kleine ondernemers en winkels in het centrum;
2. Een arbeidsmarktbeleid.
 - jongeren en oudere werkzoekenden verbindt met de banen van de toekomst in de haven en techniek;
3. Investerings in onderwijs en leer-werktrajecten in Hoogvliet.
 - technische mbo-opleidingen en stages gekoppeld aan havenbedrijven.

Wonen en duurzaamheid

1. Gerichte woningbouw met behoud van betaalbaarheid:
 - starters;
 - doorstromers voor gezinnen en ouderen beter faciliteren met betaalbare woningen.
2. Versnelde verduurzaming van de bestaande woningen
 - subsidies voor verduurzaming koop/huurwoningen versoepelen.
3. Investerings in energie- en geluidsisolatie om milieubelasting te beperken.
 - uitbreiding van eventueel het warmtenet.

Mobiliteit en bereikbaarheid

1. Verbreding en herinrichting van de Groene Kruisweg.
 - met veilige fietspaden;
 - stiller asfalt;
 - betere doorstroming van verkeer.
2. Verbreden van de verbindingsweg tussen de Spijkenissebrug en de A15.
 - betere aansluiting op het regionale wegennet en sluipverkeer te voorkomen.
3. Heropening van de afslag naar de Botlektunnel.
 - zodat verkeer beter kan worden verdeeld en de Groene Kruisweg wordt ontlast.
4. Plaatsing van geluidschermen langs de Groene Kruisweg.
 - vooral tussen de Spijkenissebrug en het centrum van Hoogvliet.
5. Versterking van het openbaar vervoer.
 - richting havenclusters en Rotterdam-Zuid, inclusief frequente busverbindingen;
 - bereikbaarheid met OV V/V voor haven werknemers, in de avonden en weekenden organiseren.
6. Stimulering van duurzame mobiliteit.
 - zoals veilige fietsverbindingen, elektrische deelauto's en laadvoorzieningen.

Cultuur, recreatie en voorzieningen

1. Als centrum voor lokale evenementen.
 - een nieuw theater- of cultuurhuis.
2. Multifunctionele recreatievoorziening voor jeugd en gezinnen.
 - een subtropisch zwembad.
3. Voorzieningen.
 - vaste plek voor archief Hoogvliet.

Hoogvliet wil zich ontwikkelen als een groene, levendige stadswijk in balans met de haven. Wij vragen de gemeente om deze visie formeel te betrekken bij de verdere uitwerking van de Havenvisie 2050 en de Uitvoeringsagenda NOVEX Rotterdamse Haven. Alleen met evenwichtige investeringen in de leefomgeving, bereikbaarheid, woningbouw en sociaal kapitaal kan de haven duurzaam samenleven met haar omliggende dorpen en wijken.

Wijkraad Hoogvliet

De inwoners van Pernis zijn trots op de haven, dat is vaak het eerste dat men noemt in het gesprek daarover. Ga je wat langer in gesprek, dan merk je echter dat er toch wel wat aan te merken is, maar dat men dat meestal niet in direct verband brengt. Zo zijn er veel forensen die in de ochtend te hard door de straat rijden onderweg naar de OV-hub die station Pernis vervult, om vervolgens de auto in de straten te parkeren omdat er bij het metrostation geen plaats is. Ook wordt vaak het hard rijdend vrachtverkeer genoemd dat nog weleens de weg kwijtraakt en zo maar door het dorp heen rijdt. De verkeerssituatie rondom het dorp is zorgelijk - lange files zorgen voor de uitstoot van fijnstof en koolstof- en stikstofverbindingen die de gezondheid van de burger beïnvloeden.

De wijkraad Pernis ziet gelukkig een aantal van deze punten terug in de Havenvisie 2050: een sterke regio in balans met de omgeving. Zij vraagt echter ook aandacht voor het monitoren van die visie en voor het meetbaar en concreet maken van de doelen. De havenvisie is nu vastgesteld tot 2050, maar wat gebeurt er daarna? De transitie van de haven is daarna niet af, want zij is constant in beweging. De wijkraad Pernis vraagt dan ook, hoe gaan we na 2050 verder?

Wijkraad Pernis

Wijkraad
Heijplaat

In aanvulling op de reactie dorps- en wijkraden Kleine kernen en Hoogvliet op de havenvisie 2050.

Een krachtige Metropool regio is cruciaal voor de transitie van de haven. En een toekomstbestendige haven kan niet zonder een vitale regio en goede Leef- en werkomgeving. Het maatschappelijke debat over de toekomst van de haven vergroot de noodzaak van een goede dialoog met de omgeving.

Ondanks forse investeringen in het verleden, met bijbehorende vermindering van de milieubelasting en verbeteringen aan huizen, scoort de regio Rotterdam nog niet goed op het gebied van gezondheid en leefomgevingskwaliteit. De combinatie van industrie en verkeer dichtbij woongebieden belast de regio onder andere op het gebied van luchtkwaliteit en geluid.

Uw raad heeft in 2018 het bestemmingsplan Waal- Eemhaven geaccordeerd. Uit de toen opgestelde MER bleek al dat op Heijplaat de totale milieubelasting hoog is. In dat bestemmingsplan waren een aantal veranderlocaties aangegeven, deze zijn inmiddels opgevuld met o.a. distributiebedrijven en lege container opslaglocaties. Nu al komt het regelmatig voor, zeker 12x per jaar, dat het verkeer op de enige ontsluitingsweg vast staat met als gevolg filevorming op de A15 en A4. Daarbij komt nog dat er onlangs een vergunning verleend is voor een RO-RO kade op Heijplaat en er mogelijk een klein rangeerterrein komt met ca. 100 treinbewegingen per jaar. Ondanks dat er gekeken wordt naar het individuele groepsrisico missen wij het paraplu overzicht, wat kan het gebied nog aan- of niet, zonder de industrie in de weg te zitten, als een middel om te verduurzamen. Daarom heeft de toenmalige gebiedscommissie en nu de wijkraad gepleit voor een cumulatieve index van alle milieubelastende factoren. Helaas heeft de Regiegroep gekozen om geen monitoring op te nemen in de havenvisie. Kunnen wij gezamenlijk kijken of dit op een andere manier wel mogelijk is?

Sommige ontwikkelingen die voortkomen uit de grondstoffen- en energietransitie dragen bij aan een verbetering van de leefomgevingskwaliteit, walstroom is hiervan een voorbeeld.

Uit de herijkte walstroomstrategie blijkt dat op Heijplaat één gepland/in onderzoek locatie is. Heel fijn dat dit bedrijf wil meewerken aan deze walstroomvoorziening, het kost namelijk heel veel geld. Terwijl op Heijplaat andere locaties zijn, veel dichterbij de woonwijk gelegen, die eigenlijk voor meer overlast zorgen en waarvan de bewoners dit ook melden bij de DCMR. Wij roepen het college op om ook met deze ondernemers in gesprek te gaan.

